

Woord vooraf

Het Nederlandse pensioenstelsel is aan veel veranderingen onderhevig. Veranderingen die veelal leiden tot vragen van werknemers over hun pensioen. De afdeling Personeelszaken zal vaak als een van de eersten te maken krijgen met vragen. Denk daarbij aan vragen over de huidige hoogte van het pensioen, gevolgen van waardeoverdracht, gevolgen van lage dekkingsgraden van pensioenfondsen en de verlaging van de pensioenopbouw. Ook de (on)mogelijkheden voor pensioenopbouw bij een inkomen boven € 100.000 (per 1 januari 2017 € 103.317) komen aan bod. Alles wordt toegelicht met praktijkvoorbeelden. Nieuw zijn onder andere:

- de wijziging van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar per 1 januari 2018;
- de wijziging van de rol van de ondernemingsraad bij het wijzigen van pensioenregelingen;
- de mogelijkheden bij pensionering voor werknemers met een beschikbare premieregeling;
- een aantal fiscale wijzigingen (zoals bijvoorbeeld het vervallen van het doorwerkver-eiste bij het uitstellen van pensioen).

Deze Praktijkids is bedoeld voor werkgevers of degenen die voor hen de personeelsza-ken behartigen: personeelsadministratie, afdelingen HRM en P&O. Deze lezers hebben be-hoeftte aan duidelijke uitleg over vaak moeilijk te doorgronden regelingen en wetten. Maar ook voor anderen kan deze Praktijkids nuttig zijn, zoals salarisadministrateurs, accoun-tants, advocaten en financieel adviseurs, en voor werknemers die geïnteresseerd zijn in de achtergronden van hun pensioen of concrete vragen hebben over waardeoverdracht. De Praktijkids Pensioenen van 2017 staat onder redactie van mr. drs. C.W.G.M. Dekkers MFP FFP CFP® en drs. R.J. van Woerden FFP CFP©. Corey Dekkers is werkzaam als se-nior pensioenspecialist bij Pensioennavigator B.V. en Robbert van Woerden is partner bij Themis Pensioenprofessionals.

Alle hoofdstukken zijn geactualiseerd en indien mogelijk voorzien van ondersteunende il-lustraties en voorbeelden. Dit maakt de informatie voor u nog beter te begrijpen. Een aantal illustraties zijn aangeleverd en beschreven door drs. J. Okken en afkomstig uit het oplei-dingsmateriaal van Capgemini. Hij is ook auteur van een aantal hoofdstukken. Jan Okken is werkzaam bij Cap Gemini Financial Services Global Business Unit.

Het hoofdstuk inzake Internationale aspecten van pensioen is geactualiseerd door drs. E.A.P. Schouten CPC. Erik is werkzaam bij Aegon Adfis.

Tenslotte heeft prof. Mr. Dr. Mark Heemskerk, bijzonder hoogleraar pensioenrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen, een aantal hoofdstukken geactualiseerd.

De Praktijkids is voor abonnees online beschikbaar via www.praktijkgidspensioenen.nl. Wij houden ons aanbevolen voor suggesties die de bruikbaarheid van deze Praktijkids kunnen vergroten.

U kunt e-mailen naar de redactie: redactiepraktijkgidsen@vakmedianet.nl.

Nijmegen/Almere, januari 2017,

Corey Dekkers, Pensioennavigator B.V.
Robbert van Woerden, Themis Pensioen Professionals